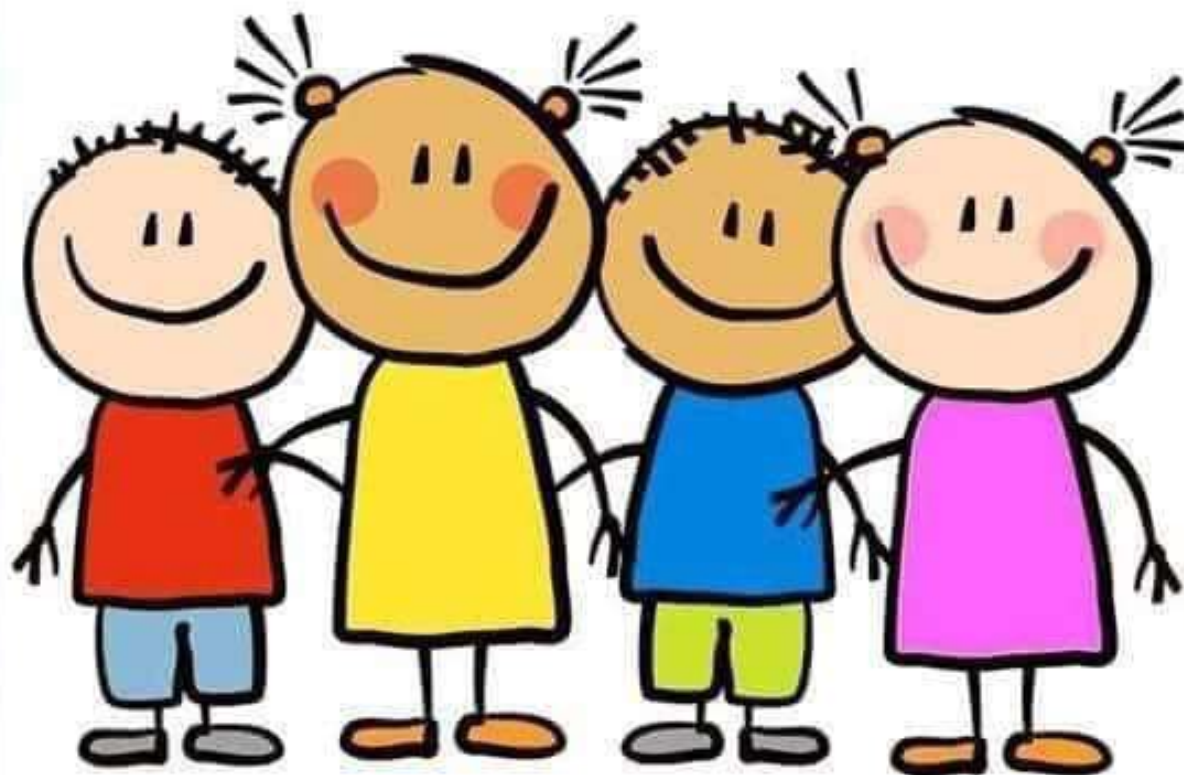

VS

БАТЬКАМ НА ЗАМІТКУ

**«Розвиток
зв'язного мовлення
дошкільнят»**

VS

Велика увага набуває зв'язкова мова серед навичок, необхідних дошкільнятам для подальшого розвитку дитини і отримання їм знань у навчанні в школі. Оскільки мова є засобом спілкування, формування думки і, взаємодії з оточуючими.

Вміння і навички зв'язного мовлення не розвиваються спонтанно, без спеціального навчання дитина не досягне того рівня розвитку зв'язного мовлення, який необхідний для повноцінного навчання в школі.

Робота, що проводиться в дитячому садку або на інших розвивальних заняттях для повноцінного розвитку зв'язного мовлення недостатньо, обов'язково, зусилля педагогів закладів дошкільної освіти повинні підкріплюватися домашніми заняттями.

VS

ПРИКЛАДИ ІГОР ТА ВПРАВ, ЯКІ БАТЬКИ МОЖУТЬ ВИКОНУВАТИ В ДОМАШНІХ УМОВАХ

Вправа "Діалог"

Дослідження комунікативної функції, можливостей використання мови, як засобу спілкування.

Намагайтеся стимулювати дитину вступати з вами в діалог. Для цього, задавши питання, робіть довгі паузи до 5-10 секунд в розрахунок на те, що малюк відповість. Наприклад, можливий такий діалог:

Дорослий: Принеси, будь ласка, кубик. Що ти приніс?

Дитина: Кубик.

Дорослий: Дай кубик. Що ти дав?

Дитина: Кубик.

Дорослий: Лови кубик! Що ти зловив?

Дитина: Кубик.

Дорослий: Молодець!

VS

Однак у сучасних умовах, при напруженому ритмі життя, в сім'ї мовному розвитку дитини приділяється катастрофічно мало уваги. Спілкування дитини з батьками найчастіше відбувається у форматі "питання - відповідь". Якщо дитина розповідає щось батькам, дорослі, що цілком природно, звертають увагу в першу чергу на зміст його промови, ніж на оформлення - зв'язність, словниковий запас, граматичні помилки.

В результаті до моменту надходження в школу самостійна зв'язкова мова дітей виявляється недостатньо сформованою, вони не вміють зв'язно і послідовно викладати зміст своїх думок, правильно сформулювати запитання, дати розгорнуту відповідь.

Як можуть батьки допомогти дитині оволодіти вміннями і навичками зв'язного мовлення?

Використовувати можна все, що бачить дитина навкруг себе. Це і вдома, і на прогулянці, і в дошкільному закладі. Дуже важливо спрямовувати увагу дитини не тільки предмети, але і на їх деталі. Необхідно розглядаючи предмет, задавати дитині питання, відповідно її віку: "Якого кольору? З чого зроблений предмет? Якої величини?" **Слідкуйте за тим, щоб дитина відповідала повним реченням.** Також дитина вчиться порівнювати, узагальнювати, розуміти значення слів "ширина", "висота", "довжина", "високий", "низький". Можна використовувати привабливі для дитини іграшки. Наприклад, запропонувати для порівняння дві ляльки і дві машини. Спочатку дитині необхідно уважно вивчити, розглянути предмети, а потім розповісти, чим вони відрізняються і чим схожі один від одного. Для деяких дітей простіше дається опис відмінностей, ніж подібні ознаки.

Таким чином, називаючи різні ознаки предметів, ви спонукаєте розвитку зв'язного мовлення у дітей.

Гра "Професії"

З допомогою цієї гри у дитини будуть формуватися елементи рольової гри, вироблятися мовленнєва активність.

Покажіть малюкові, як за допомогою різноманітних сюжетних іграшок можна грати в лікаря, перукаря, водія, продавця. Розкладіть в кімнаті атрибути для різноманітних сюжетних ігор. Нехай малюк самостійно пограє. Поспостерігайте за його грою, а потім запитайте малюка: "Хто ти?"

Малюк назве свою роль у відповідності з виконуваними дією, наприклад: "Я лікар". Уточніть у дитини, якими інструментами він користується і для чого вони потрібні.

Щоб допомогти дитині з розповіддю про професії необхідно задавати навідні запитання про цих професіях, наприклад такі як:

Як називається людина цієї професії на картинці?

Як одягнений людина на цій роботі? Носить він спеціальну форму?

Чим займається людина на цій роботі?

Де він працює?

Які інструменти йому необхідні у цій професії?

Навіщо потрібна ця професія? Чи приносить вона користь людям?

Наприклад, можна розповісти про потрібної професії лікар. Що лікар одягнений у білий халат - це його лікарська форма. Лікар працює в лікарні і лікує дітей і дорослих від хвороб.

Гра "Що ми бачимо у дворі?"

Разом з дитиною подивіться у вікно. Пограйте в гру "Хто більше побачить". По черзі перерахуйте те, що видно з вашого вікна. Описуйте все побачене в деталях.

Наприклад: "Я бачу будинок. Біля будинку стоїть дерево. Вона висока і товста, у нього багато гілок, а на гілках листочки". Якщо дитині важко описати предмет, допоможіть йому запитаннями. "Ти побачив будинок? Він низький або високий?". Гра сприяє розвитку активної мови, спостережливості, поповненню словникового запасу. Що ми вчора бачили?

Разом з дитиною згадайте, де ви були, що робили, кого зустрічали, про що розмовляли. Фіксуйте увагу на деталях.

Гра сприяє розвитку пам'яті, уваги, спостережливості, поповненню словникового запасу. Що ми будемо робити завтра?

Вправа "Назви дію"

Дитина називає слова, що позначають дії. Вам знадобиться картинний матеріал і питання.

Дитині ставлять запитання:

- Що робить вітерець? (Голубить, наспівує, віє, шумить).

Якими словами можна сказати про те, що робить кішка? (Дряпається, грає, муркоче, нявкає).

Що робить щеня?

Що робить пташка?

Вправа "Загадки"

Відгадування загадок активізує словник дітей. Дитина вчиться виділяти суттєві ознаки предметів. Загадки розширюють кругозір дітей, тренують увагу і пам'ять, розвивають

Гра "Колекція"

Дієвим способом в процесі засвоєння дітьми слів, збагачують якості предметів (конфігурацію, колір величину), вважаються ігри, класифікації предметів, зображень, геометричних фігур в узгодженні з даними якістю.

Починаємо роботу з класифікації іграшок. Для таких ігор зручно застосовувати колекції маленьких іграшок, наприклад:

- підбери всі машини;
- підбери всіх ляльок.

Дозволено систематизувати геометричні тіла:

- підбери всі кульки;
- принеси всі гуртки.

Геометричні фігури за кольором (принеси всі сині фігури) і за розміром (принеси всі великі фігури).

Вправа "Давай поговоримо"

Є звичайною бесідою на побутові теми.

Інструкція. Я задаю питання, а ти відповідай. Якщо хочеш, можеш і ти задати мені питання, а я тобі відповім. Ти сьогодні снідав? А що ти їв? Яка сьогодні погода? Тобі подобається займатися зі мною?

В залежності від активності дитини його участь може бути кваліфіковано як ініціативне або пасивне, а мовні відповіді як розгорнуті або короткі, самостійні або з опорою на лексику питання. Найкраще питання задавати різні за змістом, внеконтекстные, не пов'язані з загальною темою.

Вправа "Повтори скоромовку"

Скоромовки є ефективним засобом розвитку мовлення. Вони дозволяють відпрацьовувати навички правильної і чіткої артикуляції, удосконалювати плавність і темп мови.

Вправа "Вивчи вірш"

Розучування віршів є засобом закріплення правильної звуковимови, розширення словникового запасу, розвитку мовлення.

Всі діти люблять слухати вірші, намагаються їх запам'ятати. Підбираючи вірша потрібно враховувати мовні можливості дитини. Спочатку треба промовляти кожен рядок вірша. Можна розучити вірш з опорою на наочні картинки, тим самим розвивати зорову пам'ять.

